

Πβ. Διήγ. παιδιόφρ. στ. 591 (εκδ. GWagner σ. 161) «ώσαν ἐσὲν κακότυχον, μωρόλαλον βοδάκιν».

1) Μικρὸς βοῦς κοιν. Συνών. βοεδέλλι, βοεδόπουλο, βοεδούδι, βοεδούλλι. **2)** Βόιδακας 2, διδ., κοιν. **3)** Πληθ. βουιδάκια, παιδιὰ καθ' ἥν τὰ μέλη τῆς ήττημένης διμάδος δέχονται εἰς τὴν φάριν των τὰ μέλη τῆς νικητρίας Σάμ. **4)** Τὸ ἔντομον μηλολόνθη ἡ κοινὴ (melolontha vulgaris) *Ανδρ. Κύθν.

Ἡ λ. ὑπὸ τοὺς τύπ. Βοινάκι καὶ Βοινάτοι καὶ ώς τοπων. Κάρπ.

* βόιδακλας δ, βούιδακλας Μύκ. βούακλας Ρόδ. βούακλος Ρόδ. βούιδακλος Χίος.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. βόιδι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλάκλας, παρ' ἥν καὶ -ακλος.

Μέγας βοῦς. Συνών. βόιδακας, *βοιδάρος, βόιδαρος.

βοιδαλᾶς δ, Πελοπν. (Olv.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι. Ὁ μεταπλασμὸς διὰ τοῦ -αλᾶς κατὰ τὸ συνών. μπονυταλᾶς.

Βόιδακας 2, διδ.

βοιδαλειψέα ἡ, Εῦβ. (Αὔλωνάρ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόιδι καὶ *ἀλειψέα < ἀλείφω.

Τὸ μέρος τῆς κόμης τὸ φερόμενον ἀπὸ τοῦ μετώπου πρὸς τὰ ἄνω (κατὰ μεταφ. ἀπὸ τῆς πόας, τὴν δοπίαν ὁ βόσκων βοῦς κατακλίνει ὑγραίνων διὰ τῆς γλώσσης του). Συνών. βοεδόγλειμα, βοεδογλειφεῖα, βοεδογλειψεῖα, βοεδολειξιά, βοεδολειχιά.

βοιδάλετρο τό, Πελοπν. κ. ἀ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόιδι καὶ ἀλέτροι.

Ἄροτρον συρόμενον ὑπὸ βοῶν.

***βοιδαλὶα** ἡ, βουδαλὶα Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι κατὰ τὸ σκορδαλιγά.

Βόειον κρέας.

βοιδάλογα τά, *Ηπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόιδια καὶ ἀλογα.

Βόεις καὶ ἀλογα μαζί: Ἀσμ.

Ἡνδα κοπάδια ἀλόγιαστα, βοεδάλογα ἀγέλες.

βοιδάμαξα ἡ, σύνηθ. βοδάμαξα σύνηθ. βοεδάμαξο τό, πολλαχ. βουδάμαξον πολλαχ. βορ. Ιδιωμ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βόιδι καὶ ἀμάξι.

Αμαξα συρομένη ὑπὸ βοῶν. Συνών. ἀραμπᾶς 1.

***βοιδάνος** δ, βουδάνος Πόντ. (Τραπ.) βουδάνος Πόντ. (Τραπ.) βουδανὸς Πόντ. (Τραπ. κ. ἀ.) βουδανὸς Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι καὶ τῶν καταλ. -άνος -άνος, αἵτινες ἀπεσπάσθησαν ἀπὸ τὸ κοτζαμάνος καὶ πεζιρχάνος ἐκ τῶν Τουρκ. *kocaman* = μεγαλόσωμος καὶ *beyirğan* = πραγματευτής. Ιδ. *ΑνθΠαταδότ. ἐν Ἀρχ. Πόντ. 12 (1947) 60. Ὁ τονισμὸς τοῦ βουδανὸς κατ' ἀναλογίαν τῶν εἰς -ανός.

Μέγας βοῦς ἔνθ' ἄν.: Ἀσμ.

'Εκόδεψεν τὸν βουδανὸν καὶ κουβαλεῖ λιθάρᾳ (ἐκόδεψεν = ἔξευξε) Τραπ.

"Αγ ἀποστέκ' ὁ βουδανόν, κρούγ' ν ἀτον τᾶτουκέας (τᾶτουκέας = κτυπήματα βέργας) αὐτόθ. Συνών. βόιδακας, *βοιδακλας.

βοιδαράκι τό, ἀμάρτ. βοδαράκι Κῶς.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βοιδαρᾶς ἡ βοιδάρις.

Παῖς βουκόλος. Συνών. βοιδαρέλλι, βοιδοσκαρούδι.

βοιδαρᾶς δ, Πελοπν. (Καλάμ. Μεσσ.) βουιδαρᾶς Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι καὶ τῆς καταλ. -αρᾶς.

1) Φύλαξ ἀγέλης βοῶν, βουκόλος ἔνθ' ἄν. Συνών. ίδ. ἐν λ. βοιδᾶς. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Βουδαρᾶς καὶ ώς παρωνύμ. Θήρ. **2)** Μετων. ἄνθρωπος δύσνους, εὐήθης Πελοπν. (Καλάμ.) Συνών. ίδ. ἐν λ. βόιδακας 2.

βοιδαρέλλι τό, ἀμάρτ. βοιδαρέλλι Δαρδαν. (Καλαφατ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. βοιδαρᾶς ἡ βοιδάρις διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έλλι.

Βοιδαράκι, διδ.

βοιδάρις δ, *Ηπ. βοιγδάρος Μακεδ. βοδάρις ἄγν. τόπ. βοιδάρος Μακεδ. β'δάρος Θάσ. βονάρις Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άρις. Βοιδαρᾶς 1, διδ.

βόιδαρος δ, Πελοπν. (Κορινθ. Λάστ.) βούιδαρος Κρήτ. βόδαρον Μακεδ. βούιδαρος Κρήτ. Σῦρ. Θηλ. βοιγδάρα Κρήτ Σάμ.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. βόιδι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -αρος.

1) Μέγας βοῦς ἔνθ' ἄν. Συνών. ίδ. ἐν λ. *βόιδακλας. **2)** Μετων. ἄνθρωπος εὐήθης, βλάξ Κρήτ. Πελοπν. (Κορινθ.) Συνών. βόιδακας 2.

βοιδᾶς δ, Μακεδ. Πελοπν. (Κορινθ. Τριφυλ.) Τῆν. κ. ἀ. βοιδᾶς Εῦβ. βοιγδᾶς Σίφν. βοᾶς Ρόδ. βούιδας Μύκ. Θηλ. βοιγδοῦ Μύκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόιδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλήξεως -ᾶς.

A) Κυριολ. **1)** Φύλαξ βοῶν, βουκόλος ἔνθ' ἄν. Συνών. βοιδαρᾶς, βοιδάρις, βοιδοβοσκός, βοιδολάτης, βοιδοσκάρης, βοιδοφυλάχτης. **2)** Κτήτωρ βοῶν Σίφν. **3)** Εμπορος βοῶν Μακεδ. **4)** Κρεοπώλης Πελοπν. (Τριφυλ.) **5)** Ταῦρος Ρόδ.

B) Μεταφ. **1)** Σκαιός τοὺς τρόπους, ἀγενής Σίφν.

2) Εὐήθης, ἡλίθιος Μύκ. Σίφν. Τῆν.: Τί βοιδᾶς ποῦ εἴναι αὐτός, νὰ μὴ καταλαβαίνῃ τόσον καιρὸν τί τοῦ γίνεται! Τῆν. Ἄ, μαρε βούγδα, ποῦ νοιώθ' εσύ! Μύκ.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Βοδᾶς παρωνύμι. Λέρ. Βοιδᾶς τοπων. Νάξ. (Απύρανθ.) Χίος.

βοιδάσκι τό, *Ηπ. βοιγδάσκι Κρήτ. βοδάσκι Ρόδ. (Απόλλων.) βοιδάσκι Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ. τῶν οὐσ. βόιδι καὶ ἀσκί.

1) Ἀσκὸς ἐκ δέρματος βοὸς *Ηπ. Κρήτ. Νάξ. (Απύρανθ.) **β)** Μέγας ἀσκὸς ἐξ ἄλλου δέρματος Νάξ. (Απύρανθ.) **2)** Βάτραχος μικρός, δστις τρωγόμενος ὑπὸ τῶν βοῶν προξενεῖ τὸν θάνατον Αἴτωλ. Ρόδ. (Απόλλων.)

βοιδάφτι τό, ἀμάρτ. βοιγδάφτι Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόιδι καὶ ἀφτι.

Τὸ ἀφτὶ τοῦ βοός.

βοιδάχναρο τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ.) κ. ἀ. βοιδάγναρο Πελοπν. (Ανδροῦσ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βόρδι καὶ ἀχράρι.

Ιχνος ποδῶν βούς. Συνών. ἴδ. ἐν λ. βοιδοπάτημα.

βοιδεῖα ἡ, ἀμάρτ. βουδέα Πόντ. βουγδὲ Δ. Κρήτ. βοδεῖα Θήρ. Κύθν. Λῆμν. Τῆν. βουτσέα Κάρπ. Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόρδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εά. Τούπ. βουτσέα ἐκ τοῦ βονδεῖα τοῦ ζ ἀναπτυχθέντος διὰ την συνίζησιν τοῦ βονδυγά καὶ ἀναβιβασθέντος ἔπειτα τούτου διὰ τὴν σημασίαν. Πβ. βοιδεῖα.

1) Δέρμα βοὸς Δ. Κρήτ. Λῆμν. 2) Ὀσμὴ βοὸς Θήρ. Καρπ. Κύθηρ. Κύθν. Πόντ. Τῆν.: Βονδέαν ἡ βουδέας μητές Πόντ. Συνών. βοιδίλα, βοιδονλεά, βουνεά.

βοιδέλλα ἡ, ἀμάρτ. βουιδέλλα Κρήτ. (Κίσ. Σέλιν.) Ἐκ τοῦ οὐσ. βόρδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έλλα.

Μετων. ἄνθρωπος βλάξ, μιωρός. Συνών. ἴδ. ἐν λ. βόρδακας 2.

βοιδέλλι τό, ἀμάρτ. βονδέλλι Κυδων. Λέσβ.

Υποκορ. τοῦ οὐσ. βόρδι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -έλλι.

Μικρὸς βοῦς. Συνών. βοιδάκι 1, βοιδόπουλο.

βοιδελλίνα ἡ, ἀμάρτ. βονδελ-λίτρα Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόρδελλος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίτρα.

Θήλεια βοῦς, δάμαλις, ἐν ἐπωδ., ἥν ἴδ. ἐν λ. βόρδελλος.

βόρδελλος ὁ, ἀμάρτ. βονδελ-λος Κύπρ.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. βοιδέλλι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ος.

Μέγας βοῦς: Ἐπωδ. Ἔβαλέ με ἡ μάρ-ρα μον τὰ βλέπω βούδελ-λους τᾶπι βονδελ-λίνες.

βοιδήσιος ἐπίθ. κοιν. βουγδήσιος Κρήτ. βουδήσιον βόρ. ίδιωμ. βοιδήσιος Σκύρ. κ. ἀ. βοδήσιος πολλαχ. βοδήσιος Πελοπν. (Μάν.) βουδήσιον πολλαχ. βορ. ίδιωμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόρδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ήσιος.

Ο ἐκ τοῦ βοὸς προερχόμενος, βόειος: Βοιδήσιο ἀσκι-κρέας-τομάρι κττ. κοιν. Συνών. βόεικος, βοιδικός.

βόρδι τό, κοιν. καὶ Καππ. (Φάρασ. Φερτ.) βόρδι βόρ. ίδιωμ. καὶ Καππ. (Σίλατ. Τελμ.) βόιθ' Καππ. βόιχ' Καππ. (Αξ.) βόιτ' (Καππ.) βοῖδι Εῦβ. (Ορ.)—Λεξ. Δεὲκ Μπριγκ. βουγίδ' Λέσβ. βόδιν Λυκ. (Λιβύσσ.) βύδι σύνηθ. βόρ. Εῦβ. (Στρόπον.) Ἡπ. Κάλυμν. Καππ. Κεφαλλ. Κῶς βόδ' βόρ. ίδιωμ. καὶ Καππ. βόθ' Θράκ. (Διδυμότ.) Καππ. βόζι Πελοπν. (Καλάβρυτ. Σουδεν.) βόρι Καππ. (Αραβάν.) βόρ' Καππ. (Αραβάν.) ὅτι Κάρπ. γόδ' Θράκ. γότι Ρόδ. βούδιν Κάρπ. Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. Οιν. Οφ. Σαράχ.) βούδι πολλαχ. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) βούδ' Ιμβρ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) βούγδι Κύθηρ. βούγδ' Θράκ. (Αιν.) Μύκ. Τένεδ. Τῆν. βούνδι Πόντ. (Οφ.) βούνδι Απούλ. βίδι Απούλ. βούνιν Κύπρ. Χίος βούνι Κάλυμν. Κάρπ. Κρήτ. Κῶς Πόντ. (Σινώπ.) Χίος (Διδύμ.) ὄνδι Κάρπ. ὄνδ' Τῆν. βούγδι Σίφν. γούνδι Χίος (Πυργ.) Πληθ. βόγδα Πελοπν. (Κυνουρ.) βοιδίλα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βοῖδιον. Οἱ τύπ. βούδιν καὶ βόδιν ἐκ τῶν μεταγν. βούδιον καὶ βόδιον. Διὰ τὸ δεύ-

τερον ἴδ. Ἡσύχ. λ.. βώδιον. Ὁ πληθ. βούγδα ἐκ τοῦ βούνια, ὃ πληθ. τοῦ βούνι.

1) Ὁ ἄρρην βοῦς κοιν. καὶ Ἀπούλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Αξ. Αραβάν. Σίλατ. Τελμ. Φάρασ. Φερτ. κ. ἀ.) Πόντ. (Κερασ. Οιν. Οφ. Σαράχ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): Τρόει ἴσαμε ἔται βόρδι (ἐπὶ πολυφάγου). Εἶναι σὰν βόρδι (ἐπὶ μεγαλοσώμου καὶ παχυσάρκου). Κοιμᾶται σὰν βόρδι (ἐπὶ τοῦ βαθέως κοιμωμένου) κοιν. || Φρ. Βόρδι τῆς κυρᾶς τῆς Παναγίας ἡ βόρδι τῆς Ἀρατολῆς (ἐπὶ ἡλιθίου) Πελοπν. Σπάζω τὸ βόρδι (τὸ θέτω ὑπὸ ζυγόν) Κύθν. Τοὺς ἔχει βόρδι καὶ ἄλλο (τοὺς διατάσσει κατὰ βούλησιν) Θράκ. (Καλλίπ.) || Παροιμ. φρ. Ἄλλον ὁ ζευγᾶς καὶ ἄλλον τὰ βόρδα του (ἐπὶ ἀνθρώπου ἀκαταστάτου) πολλαχ.

"Οσ' δ νοῦς μου 'ς τὸ ζευγάρι, | τόσο προκοπὴ 'ς τὰ βόρδα (ἐπὶ τοῦ ἀδιαφόρου καὶ δικηροῦ) Μέγαρ. || Ἀσμ.

"Ο Κώστας ἐπαινεύετης πῶς Χάρω δὲ φοβᾶται,
γιατ' ἔχει στῆθος σὰν βογεοῦ, καρδιὰ σὰν τὸ λεοντάρι
Πελοπν. (Αρκαδ.) 'Η λ. ἀπαντᾶται καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπον Βόρδι Ζάκ. Σέριφ. Βόρδι Σῦρ. Βούδια Μῆλ.

2) Μετων. ἄνθρωπος βλακώδης, μιωρός κοιν.: Εἰν.
ἔται βόρδι καὶ μισό (βλακίστατος). Συνών. ἴδ. ἐν λ. βόρδακας 2. 2) Εἰδος θαλασσίου κοχλίου Λῆμν. 3)
"Υπὸ τὸν τύπ. βοδιοῦ γλῶσσα, τὸ φυτὸν βοιδόγλωσσα,
δ ἴδ., Μεγίστ.

βοιδεῖα ἡ, ἀμάρτ. βουγδέα Μύκ. Τῆν. βοδεῖα Μεγίστ. Ρόδ. Σῦρ. βονδέα Ἀμιοργ. Θήρ. Κύθν. Κῶς Λυκ. (Λιβύσσ.) Μῆλ. Μύκ. Νάξ. Νίσυρ. Πάρ. Ρόδ. Σύμη. Σῦρ. Τῆλ. Τῆν. Φολέγ. Χίος κ. ἀ.—Λεξ. Πρω. βουνδέα Κάλυμν.—Λεξ. Πρω. βοντσά Α.Κρήτ. βοντσά Α.Κρήτ. Κάρπ. ουτσά Κάρπ. βοντσά Κάρπ. Κύθηρ. βοντσά Δ. Κρήτ. ουτσέα Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόρδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εά. Διὰ τὸν τύπ. βουτσά πβ. βοιδεῖα.

1) Ἡ κόπρος τοῦ βοὸς ἔνθ' ἀν. Συνών. *βοιδοβοιδέα, βοιδοβοντσά. βοιδοκοπρεά, βοιδόκοπρο, βοιδοχέσει, βουγία. 'Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Βονδεῖς καὶ ώς τοπων. Χίος (Βολισσ.) III) Μεταφ. ἀνοησία. Σκῦρ.: 'Ο δεῖται ἔκαμε βοδέα.

βοιδεῖας ὁ, Δαρδαν. (Οφρύν.) βοιδεῖας Στερελλ. (Αίτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόρδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εῖας.

1) Γεωργὸς Δαρδαν. (Οφρύν.) 2) Μεταφ. ἄνθρωπος ζφώδης Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Η λ. καὶ ώς τοπων. Πελοπν.

βοιδεῖτικο τό, Πελοπν. (Οιν.) βοιδεῖτικον Εῦβ. (Αιχ.) Στερελλ.. (Αίτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόρδι καὶ τῆς καταλ.. -εῖτικο, δι' ἥν ἴδ. -εῖτικος.

1) Ἡ ἀμοιβὴ τοῦ βουκόλου ἔνθ' ἀν. 2) Τὸ ποσὸν τοῦ μισθώματος τῶν λιβαδίων διὰ τὴν βοσκὴν βοῶν Εῦβ. (Αιχ.), Στερελλ. (Αίτωλ.) 3) 'Ο ἐπὶ τῶν βοῶν φόρος ἔνθ' ἀν.

βοιδικὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. βοιδικὸ τό, Πελοπν. (Οιν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόρδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εικός.

'Η λ. καὶ παρὰ Σομ.

Οὐδ. οὐσ., βοῦς Πελοπν. (Οιν.) Συνών. βόρδις 1.

βοιδίλα ἡ, Αἴγιν. Ἄνδρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βόρδι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίλα.

